

РЕШЕНИЕ

№ 2996

гр. София, 03.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 30.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **1840** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на [фирма] (А1) против заповед № 684/23.12.2021г. на председателя на Комисията за защита на потребителите (КЗП). Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена от лице, което има правен интерес от оспорването, в законоустановения за това срок. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

На 13.12.2021 г. жалбоподателят изпратил уведомление до КЗП за това, че дружеството ще предприеме действия по индексирание на месечните абонаментни такси на своите абонати по договорите за електронно съобщителни услуги. Уведомлението е регистрирано с № Ц-03-10750/13.12.2021 г. в КЗП (л.18 от делото). В него е посочено, че А1 планира да уведоми своите абонати през м. декември 2021 г., че месечните абонаментни такси (М.) ще бъдат индексирани с обявения от Националния статистически институт (НСИ) средногодишен индекс на потребителските цени, който за 2020 г. е 1,7%, а за 2021 г. ще бъде обявен в началото на следващата година, като се очаква да е около 2,4 % по последната актуализирана макроикономическа прогноза на Министерството на финансите. Дружеството се позовало на текст от сключените с потребителите договори, какъвто има и в Общите

условия на дружеството, съгласно който А1 има право да променя М. веднъж годишно, като я индексира с обявения от НСИ средногодишен индекс на потребителските цени за предходната година. Сочи се, че индексацията е предвидена да влезе в сила едновременно за двата периода през първото тримесечие на 2022 г., за което абонатите ще бъдат уведомени. Предвидено е, че няколко групи абонати ще бъдат изключени от индексиране на сметките им, а именно хора в неравностойно положение, ползващи специални тарифни планове, и др. Изложено е становище, че по този начин ще се избегне неудобството от няколко последващи краткосрочни промени в сметките, като по този начин и крайната сума от индексирането ще е по-ниска.

По повод постъпилата информация от А1 и получени жалби и оплаквания от потребители било образувано производство в КЗП, в хода на което е изискано писмено становище от А1. В изпълнение на разпореждането на 22.12.2021 г. в КЗП е постъпило становище, в което се сочи, че през 2022 г. се предвижда индексиране на М. по договорите за ползване на електронни съобщителни услуги с обявения от НСИ средногодишен индекс на потребителските цени за 2020 г. и 2021 г.

На 23.12.2021 г. е издадена от председателя на КЗП процесната заповед, с която е забранено на дружеството - жалбоподател при упражняване на своята дейност да използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП), а именно: да индексира цените по ред, който не е предвиден в сключените между него и потребителите договори.

В обстоятелствената част на процесната заповед е посочено, че при извършен преглед на общите условия и типовите договори, сключвани от дружеството, се установило наличието на клауза, регламентираща индексиране на цените на М., а именно: „А1 България има право да променя М. веднъж годишно (но не по – рано от 3 месеца от датата на влизане в сила на договора и/или приложението за услуги), като я индексира с обявения от НСИ средногодишен индекс на потребителските цени (ИПЦ) за предходната година (средногодишни ИПЦ, предходната година =100), ако същият е равен или по-голям от 1%. Индексираната М. е основа за извършване на индексация през следващата година. Информация за индексираната такса се включва в първата месечна фактура на абоната след извършване на индексирането“.

КЗП приела, че операторът не може да индексира наведнъж М. за две години. Отхвърлени са аргументите на дружеството, че начисляването на обявения от НСИ средногодишен индекс за 2020 г. и през 2022 г. е в интерес на потребителите, тъй като съгласно клаузата търговецът не би следвало да може да индексира през 2022 г. цената на база непреходна година – 2020 г. В случая е прието, че операторът индексира цените на М. в нарушение на клаузите на договора, без да дава възможност на потребителя да прекрати срочния договор без неустойки в случай, че не е съгласен с новия размер на месечната такса. Действията на оператора са окачествени като недобросъвестни, тъй като чрез тях операторът би могъл да повлияе на търговското решение на потребителя, тъй като последният ще трябва да избира дали да продължи изпълнява договора, да заплаща по – висока месечна такса или да прекрати срочния си договор и да заплати неустойка. Прието е, че която и от двете възможности да избере потребителят, неговите икономически интереси ще бъдат увредени, а операторът ще се облагодетелства. По тези съображения с процесната заповед председателят на КЗП наредил преустановяването - прилагането сега, към настоящия момент, както и занапред във времето, на описаната индексация, която приел за нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68л, ал. 1 във връзка с чл. 68в във връзка с чл. 68г, ал. 1

ЗЗП.

В производството пред съда не бяха представени доказателства за съществуването на обстоятелства, различни от възприетите от административния орган и годни да обосноват изводи, различни от формираните от издателя на оспорения акт. Видно от приложения в преписката протокол № 26/23.12.2021г., с решение по т.14.1 КЗП приела, че дружеството използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл.68г, ал.1 ЗЗП. Съгласно посочената разпоредба, търговска практика от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. Съдът в настоящия състав споделя становището, изложено в мотивите на оспорения акт, че разглежданата търговска практика пречатства избора на потребителя да прекрати срочния договор без неустойки в случай, че не е съгласен с новия размер на месечната такса. Във връзка с доводите на жалбоподателя е необходимо да се отбележи и, че дори да се приеме, че търговецът е имал твърдяното намерение да отложи индексацията за 2020г., като я приложи заедно с тази за 2021г. в началото на 2022г. с оглед да намали разхода на потребителя, то този подход очевидно има за резултат приложение на индексация за две поредни години в третата. Цитираната по-горе клауза от типовите договори не предоставя такава възможност. Ето защо и доколкото не се установява друго, не може да се приеме, че избягването на сочените от жалбоподателя организационни затруднения може да има за последица овластяване на търговеца да прилага индексация за година, различна от предходната на текущата в момента на прилагане на посочената индексация. Търговецът, чиято дейност е с мащаба на жалбоподателя, разполага с ресурси, значително превишаващи тези на отделните му потребители. Поради това, клаузите в договорите между тези обективно неравнопоставени страни не е допустимо да бъдат тълкувани разширително в полза на икономически по-слабата страна, тъй като подобно тълкуване би било противно на целта на ЗЗП.

Решението на КЗП от 23.12.2021г. (л.31-33 от делото) е предпоставка за издаване на процесната заповед съгласно чл.68л, ал.1 ЗЗП. По изложените по-горе съображения и като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че заповедта е издадена в установената форма от компетентен орган; при това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, заповедта е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК разноските остават за жалбоподателя така, както са направени и следва да бъде уважено своевременно направеното от страна на ответника искане за юрисконсултско възнаграждение. Последното съдът определя на 100 лв. съобразно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. Сумата следва да бъде заплатена на КЗП, която е юридическо лице съгласно чл.165, ал.1 ЗЗП. Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], с ЕИК[ЕИК], против заповед № 684/23.12.2021г. на председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА [фирма], с ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за защита на

потребителите сумата 100 (сто) лева – възнаграждение за юрисконсулт.
Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му,
пред Върховния административен съд.

Съдия: